

Konstrukce písma

aneb co jste o něm nevěděli...

David Kolečkář

`xkolec07@stud.fit.vutbr.cz`

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta informačních technologií

Abeceda

- základní písmovou veličinou můžeme nazvat abecedu
- abeceda je sada písmen v ustáleném pořadí
- písmena společně s číslicemi a interpunkčními znaménky a speciálními znaky a symboly (zavináč, rovnítko, apod.) tvoří abecedu
- dělí se na velkou abecedu a malou abecedu

VERZÁLKY minusky

Písmová osnova

- je soustava vodorovných čar, které určují proporce písma

- základní horizontálou je tzv. základní dotažnice neboli účaří
- horní dotažnice určuje výšku horních dotahů minusek b, d, l, k, aj. a často též verzálek
- střední dotažnice určuje výšku minusek
- dolní dotažnice určuje, kam sahají spodní dotahy znaků
- akcentová dotažnice určuje, jak vysoko jsou posazeny akcenty verzálek

Kresba písmového znaku 1/2

- na kresbě písmového znaku se podílejí hlavní a vedlejší písmové tahy

- serif — příčné zakončení tahu písmena (dříve nepřesně patka)
- přetah — část tahu písmena, která z optických důvodů přesahuje některou dotažnici
- pata písmena — spodní plocha nohy písmena

Kresba písmového znaku 2/2

- náběh — tah písmena vytvářející spojení serifu s dříkem písmena nebo spojení oblého tahu písmena s přímým
- hřbet písmena — hlavní oblý tah písmena tvořící jeho páteř, např. u písmena „S“
- břicho písmena — oválný až kruhový tah písmena, zpravidla spojený s dříkem písmena
- dotah — tah písmena dosahující k dotažnici
- dřík písmena — hlavní svislý nebo šikmý, nikoli však oblý tah písmena

Měrný systém

1. didotův typometrický systém
2. systém pica (čti pajka)
3. metrický systém — (se používá v typografii ve specifických případech)

Didotův typometrický systém

- je měrná soustava používaná v Evropě od konce 18. století
- Didot jednotku odvodil z pařížské stopy (32,48 cm), již rozdělil na 864 bodů a definoval *typografický bod*
- typografický bod měří 0,3759 mm

Systém pica

- angloamerický typometrický systém
- je odvozen z anglické stopy (30,48 cm)
- jednotkou je bod (pt), jeden bod měří 0,3528 mm
- dvanáct bodů je 1 pica

Použité zdroje

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/P>
- <http://typomil.com/pismo/konstrukce-pisma.htm>